

Кафедра архітектури та дизайну середовища

Назва курсу	Ергономіка та дизайн меблів
Мова викладання	українська
Викладач (-і)	Ганєєва Тетяна Володимирівна, ст. викладач
Профайл викладача	http://tk.stu.cn.ua/%d0%b2%d0%b8%d0%ba%d0%bb%d0%b0%d0%b4%d0%b0%d1%86%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9-%d1%81%d0%ba%d0%bb%d0%b0%d0%b4/
Контакти викладача	контактний телефон: +38(093)4027480, E-mail: tetiana.hanieieva@gmail.com

1. Анотація курсу

Мета курсу «Ергономіка та дизайн меблів» - оволодіння компетентностями з організації внутрішнього простору та дизайн-проектування меблів у відповідності до вимог ергономіки.

Вивчення дисципліни передбачає ознайомлення з вимогами ергономіки до організації середовища життєдіяльності людини під час праці та відпочинку, особливостей проектування середовища для людей з обмеженими можливостями та набуття навичок щодо застосування цих вимог у проектній діяльності дизайнера; застосування у дизайн-конструюванні меблів різного призначення антропометричних характеристик користувачів та різних матеріалів. В курсі розглядаються дизайнерські прийоми обладнання інтер'єру м'якими, корпусними та вбудованими меблями, а також їх розміщення.

Зміст дисципліни «Ергономіка та дизайн меблів»:

Тема 1. *Теоретичні основи дизайну та ергономіки*

Види і поняття дизайну. Взаємозв'язок дизайну та ергономіки. Складові частини ергономіки. Ергономічні проблеми та завдання.

Тема 2. *Антропометричні особливості людини*

Людина і пропорційні системи. Антропометричні ознаки людини. Фізіологічні особливості зорового сприйняття людини. Зорові ілюзії.

Тема 3. *Ергономічний дизайн робочого місця*

Зони досяжності рук. Планувальні модулі. Розрахунок параметрів робочого місця. Соматографічні й експериментальні (макетні) методи вирішення ергономічних завдань.

Тема 4. *Ергономічні вимоги до організації середовища життєдіяльності людини*

Ергономічні вимоги до проектування житлових будинків: Ергономічні вимоги до проектування житла в ДБН. Основні ергономічні вимоги до проектування житлових кімнат. Основні ергономічні вимоги до проектування кухні і ванної.

Ергономічні вимоги до проектування громадських будинків: Номенклатура громадських будівель. Ергономічні вимоги до проектування громадських будівель в ДБН. Ергономічні особливості організації офісу.

Ергономічні вимоги до формування середовища для людей з обмеженими можливостями: Загальні вимоги проектування для маломобільних груп населення. Ергономічні вимоги до проектування об'єктів для людей з обмеженими можливостями в ДБН. Проектування житлового середовища для інвалідів.

Тема 5. *Основи дизайну меблів*

Види і класифікації меблів. Функції та характеристики меблів і основні вимоги до них. Етапи, методика, функціональні, технологічні і техніко-економічні основи проектування меблів. Функціональні, ергономічні основи проектування та антропометричні вимоги до меблів. Загальна характеристика матеріалів для виготовлення меблів.

Тема 6. Етапи дизайн-конструювання меблів

Методика дизайн-конструювання. Матеріали та технологічність конструкцій обладнання інтер'єру.

Тема 7. Обладнання інтер'єру м'якими, корпусними та вбудованими меблями

Конструктивні схеми м'яких, корпусних та гратчастих меблів. Меблі для сидіння та лежання. Використання м'яких меблів в інтер'єрі. Основні схеми конструктивно-просторової організації меблів. Конструкції стільців та столів. Функціональні площини та габарити.

Трансформовані меблі та обладнання.

Прийоми розміщення меблів та обладнання в інтер'єрі.

2. Мета та цілі курсу – Компетентності, які здобувач вищої освіти набуде в результаті навчання

загальні:

- ЗК1 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

фахові:

- СК1 Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.
- СК11 Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.
- СК13 Здатність розробляти загальні композиційні, об'ємно-планувальні й архітектурно-дизайнерські рішення інтер'єрів на основі їх функціонального зонування, формувати меблювання та інженерне обладнання внутрішнього середовища, систему штучного освітлення.

3. Результати навчання Здобувач має досягти або вдосконалити 5 програмних результатів навчання (ПРН):

- ПРН1 Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.
- ПРН3 Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.
  - ПРН12 Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.
  - ПРН21 Вміти розробляти загальні композиційні, об'ємно-планувальні й архітектурно-дизайнерські рішення інтер'єрів на основі їх функціонального зонування, формувати меблювання та обладнання внутрішнього середовища, систему його штучного освітлення.

Здобувач вищої освіти після вивчення курсу повинен:
знати: поняття ергономіки, її складові частини, проблеми та завдання; антропометричні ознаки людини та фізіологічні особливості зорового сприйняття; методи вирішення ергономічних завдань; ергономічні вимоги до проектування житлових та громадських будинків, до формування середовища для людей з обмеженими можливостями; види меблів, їх функції та вимоги до них; методику дизайн-конструювання меблів, матеріали та технологічність; конструктивні схеми різних груп та видів меблів; прийоми розміщення меблів та обладнання в інтер'єрі.

вміти: застосовувати вимоги ергономіки до проектування приміщень різного призначення та різних груп населення; проектувати меблі м'які, корпусні та гратчасті з врахуванням стильових особливостей, конструктивних схем, технологічності матеріалів та функціональних, ергономічних та антропометричних вимог; обладнувати інтер'єри м'якими, корпусними та вбудованими меблями.

4. Обсяг курсу.

Загальна кількість кредитів – 4, кількість занять та годин самостійної роботи:

Вид заняття	Загальна к-сть годин
лекції	16
практичні роботи	24
самостійна робота (ГР)	80

5. Пререквізити

Необхідні навчальні компоненти: основи композиції та кольорознавства (за видами дизайну), основи проектування, формоутворення і колористики в дизайні середовища, дизайн-графіка (за видами дизайну), дизайн інтер'єру.

Необхідні знання: композиційних закономірностей організації форми і кольору; змісту та сутності етапів дизайн-проектування об'єктів складних структурних побудов; особливостей формоутворення на різних етапах розвитку художньої і матеріальної культури; основ комп'ютерної 2D і 3D графіки.

6. Система оцінювання та вимоги

Поточний контроль (опитування перед лекціями) – до 5 балів,

ГР – до 36 балів;

Підсумковий модульний контроль – до 35 балів.

Семестровий контроль проводиться під час екзамену за трьома теоретичними запитаннями (8 балів за кожне запитання). Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до екзаменаційної оцінки.

Загальна система оцінювання курсу	результат модульних контролів (середнє значення) + результат підсумкового контролю + оцінка за виконання реферату
Вимоги до ГР	своєчасність виконання самостійність виконання дотримання вимог академічної доброчесності відповідність оформлення вимогам ДСТУ
Практичні заняття	активність, теоретична підготовленість, самостійність
Умови допуску до підсумкового контролю	– виконання циклу практичних робіт – виконання ГР – проходження проміжних контрольних заходів

Поточний контроль

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
Змістовий модуль №		
1	Опанування лекційного матеріалу (довільне теоретичне запитання)	0...1

перед 5 лекціями протягом семестру)	
Підсумкова оцінка поточного контролю за семестр	0...5

Оцінка за виконання графічної роботи

Вид роботи	Форма контролю	Кількість балів
Правильність виконання роботи	1. Обґрунтованість технічних рішень та графічне виконання	0... 12
Оформлення роботи	1. Відповідність оформлення вимогам 2. Своєчасність виконання	0... 4 0... 4
Захист графічної роботи	Самостійність виконання (відповіді на запитання)	0... 16
Разом		0... 36

Підсумковий модульний контроль

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
1. Опитування у відповідності до тем лекцій.	0...35

Підсумкова семестрова оцінка

Види робіт	Кількість балів
Поточний контроль	0 – 5
Графічна робота	0 – 36
Підсумковий модульний контроль	0 – 35
Екзамен	0 – 24
РАЗОМ	0 – 100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен/ диференційований залік	залік
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75- 81	C		
66-74	D		
60-65	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	

7. Політики курсу –

У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (36), він не допускається до складання заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ “Чернігівська політехніка”»](#). Повторне

складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання заліку всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний залік складається з трьох теоретичними питаннями.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять очно у відповідності до затвердженого розкладу, крім випадків карантину (коли заняття проводяться дистанційно через Інтернет), а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл. Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика дедлайнів

Своєчасність здачі ГР оцінюється в 2 бали. Відповідно, максимальна оцінка за невчасно здані роботи зменшується на зазначену кількість балів. Виключенням може бути наявність поважних причин несвоєчасної здачі зазначених робіт (хвороба, участь в зазначений час в інших видах навчальної, наукової чи організаційної роботи, офіційна робота за фахом).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності студентів курсу їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень студента. Види позанавчальної діяльності, за якими студенти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, статті на науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні графічних робіт (принципи описані у [Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка»](#)). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До студентів, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час проведення підсумкового контролю.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти за даною спеціальністю з освітніх компонент, спрямованих на отримання компетентностей з курсу, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»](#) шляхом співставлення отриманих програмних результатів навчання та компетентностей. У випадку проходження подібного курсу з інших спеціальностей перезараховані можуть бути лише теми, орієнтовна на цивільний захист.

8. Рекомендована література

1. Сьомка С. В., Антонович Є. А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання : підручник. - Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. 400 с.
2. Олійник О.П., Гнатюк Л.Р., Чернявський В.Г. Основи дизайну інтер'єру: навч. посіб. Київ: НАУ, 2011. 228 с.
3. Олійник О.П., Гнатюк Л.Р., Чернявський В.Г. Конструювання меблів та обладнання інтер'єру: підруч. Київ: НАУ, 2014. 348 с.
4. Бармашина Л. Н. Формування середовища життєдіяльності для маломобільних груп населення. Київ : Союз-Реклама, 2000. 90 с
5. Агранович-Пономарева Е. С., Аладова Н. И. Интерьер и предметный дизайн жилых зданий. 2-е изд. Ростов-на-Дону : Феникс, 2006. 348 с.
6. Проскуряков В. І., Кубай Р. М., Проскуряков О. В. Конструювання та обладнання інтер'єрів : конспект лекцій / Нац. ун-т "Львів, політехніка". Львів : Вид-во Львів, політехніки, 2014. 86 с.
7. ДСТУ ГОСТ 16371:2016 (ГОСТ 16371-2014, IDT) Меблі. Загальні технічні умови. Чинний з 2016-10-01. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 31 с.
8. ДСТУ 7233:2011 Дизайн і ергономіка. Основні положення. Чинний з 2011-08-01. Київ: Український науково-дослідний інститут дизайну та ергономіки НАУ, 2011. 8 с.
9. ДСТУ 8604:2015 Дизайн і ергономіка. Робоче місце для виконання робіт у положенні сидячи. Загальні ергономічні вимоги. Чинний з 2017-07-01. Київ: Український науково-дослідний інститут дизайну та ергономіки НАУ, 2017. 10 с.
10. ДСТУ 7950:2015 Дизайн і ергономіка. Робоче місце під час виконання робіт стоячи. Загальні ергономічні вимоги. Чинний з 2016-09-01. Київ: Український науково-дослідний інститут дизайну та ергономіки НАУ, 2015. 11 с.
11. ДСТУ 7234:2011 Дизайн і ергономіка. Обладнання виробниче. Загальні вимоги дизайну та ергономіки. Чинний з 2011-02-02. Київ: Держспоживстандарт України, 2011. 11 с.
12. Рунге В.Ф. Эргономика и оборудование интерьера. Москва: «Архитектура-С», 2006. 160 с.
13. Панеро Д., Зелник М. Основы эргономики. Человек, пространство, интерьер. Справочник по проектным нормам. Москва: АСТ, Астрель, 2006. 320 с.
14. Шкляр С. П. Конспект лекцій з курсу «Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування. Модуль 3 Ландшафтна архітектура та дизайн міського середовища» (для студентів 3 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.060102 – Архітектура спеціальності «Містобудування») Харків : ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2016. 104 с.